

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

ויגש

אור

שמירת כבוד האדם

בראשית פרק מה פרשת ויגש (א) וְלֹא-יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְצִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא-עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְנַחֵעַ יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו: פֶּרֶשׁת ויחי פרק מז (כט) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי-יִשְׂרָאֵל לְמוֹת וַיִּקְרָא לְבָנָיו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אֲבִינִי מֵצֵאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ שׁוֹמֵרָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכְוִי וְעֲשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וְאַמֶּת אֲלֵנִי תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם: פֶּרֶשׁת וישב פרק לח (כה) הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלַחָה אֶל-חַמְוִיָּה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר-אֵלֶּה לוֹ אֲנֹכִי הִרָה וְתֹאמַר הַכָּרִי נָא לְמִי הַחַתָּמֶת וְהַפְתִּילִים וְהַמַּטָּה הָאֵלֶּה:

לתופעה המאפיינת את חברתנו ובפרט את כל אנשי התקשורת כיצד להציג ולפרסם את קלוננו של איש ציבור קבל עם ועדה ובפני כל העולם כולו ולחפש ולחתת ולפרסם בכל האמצעים העומדים לרשותם, והכל בשם הצדק והיושר שעולה על הכל ואין מי שעומד בפניו, ולזאת סוברים שזכות הציבור לדעת האם יש חשד בפלילים כי הצדק והיושר עומד בראש הפרימדה בסדרי עדיפות, אולם לדעת התורה זו השקפה מוטעית ולזאת פרשתנו מלמדת אותנו עד כמה עולה על הכל הערך העליון הוא כבוד האדם, ולא תמיד הצדק צריך לנפנף איתו ולשפוך את דם חברנו, לו חכמו והשכילו להתבונן וללמוד מתורתנו הקדושה את הדרך אשר ילכו בה כאשר נבאר יתברר כי הצדק והיושר הוא בראשונה לדאוג לכבוד הבריות וממילא גם כאשר ירצו לבדוק את הצדק והיושר הדבר יעשה בחדרי חדרים ובדלתיים סגורות ובאיסור מוחלט על פרסום בכדי למנוע את הפגיעה והביזיון לאדם, ובפרט שברוב הפעמים הנזק כבר נעשה ואח"כ מתברר שהכל היה בחינם, אך לצערנו היום כל מי שמצליח לפרסם איזה פיסת חשד על איש ציבור נחשב לגדול ומסקרן ומעניין לקרא ולשמוע ויש לזה את הריטנגו הכי גבוה, וכך הדבר בהנהגת החברה או בין בני זוג יש אשר הושבים שלומר את האמת הכל בפנים זו הדרך הנכונה והאמתית, (בשפת העם דוגרין) וזו טעות ואדברא חלק מבניין הבית היהודי ברוח התורה הוא שמירת הכבוד ההדדי בין בני הזוג, וכאשר פוגעים באחד מבני הזוג הילדים או משפחה או זרים חובת השני לגונן ולשמור על כבודו ובדרך זו יוצרים בבית אוירה של מכובדות באהבה ואחווה.

יוסף מסכן את חייו ובלבד לדאוג לכבוד אחיו:

ובזה נבא לבאר את פרשתנו הנה חז"ל כבר כתבו במדרש תנחומא (ורשא) פרשת ויגש סימן ה. אמר

שאלות:

א: שואלים חז"ל במדרש כיצד יוסף הכנים עצמו למצב של סכנת נפשות להוציא מעליו כל איש בשעה שהוא חושב להתגלות אליהם, הרי אין ספק שזה סכנה גדולה, היות ועלול להיות שמרוב בושה שיתגלה קלונם יהרגו אותו, ולכן היה חייב שיהיו במקום שומרי ראש? ב: עוד שואל האור החיים הקדוש כיצד יוסף במשך עשרים ושניים שנים לא שלח להודיע לאביו שהוא חי, גם אם נבין את תקופת עבודתו ובמאסרו שהדבר נמנע ממנו, אך אחרי שעלה לגדולה הרי אין ספק שיכל לשלוח שליח או מכתב לגלות לאביו שהוא חי מאחר ואין לו ספק שאביו היה בצער גדול מהיעלמותו? ג: עוד הקשו חז"ל בפרשת מקץ על מעשה תמר שהתנהגותה הייתה תמוהה מאוד כיצד לקחה סיכון על עצמה ועל יוצאי חלציה, כאשר היא מוצאת להישרף הגיבה ואמרה לצדקתה הכר נא למי הפתיל והתכלת אליו אני הרה, מדוע לא אמרה בפירוש שאלך אני הרה להציל את עצמה, והרי בדבריה הציבה את יהודה בניסיון מחפיר כבל עם ועדה האם להודות שזה הוא ולהתבייש בפני כולם או להתעלם ולשרוף אותה ובכך יכסה על ביזיונו, ואם לא היה עומד בניסיון הייתה נשרפת היא ובניה אתמהה? ד: עוד שואלים חז"ל במדרש בפרשת ויחי מלשון הפסוק ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא ליוסף משמע שהוא לא היה זמין אצל אביו, והדבר לפלא גדול יחשב מאחר וכל כך היה קשור לאביו וכן ההיפך אביו קשור אליו בנימי נפשו מדוע לא היה מבקר את אביו בתדירות עד שלא ידע שאביו נפל למשכב ונזקקו לשלוח להודיע לו?

רבים נוהגים לומר את האמת בפנים:

אחד מיסודות הבית היהודי הוא שמירת כבוד האדם באשר הוא, אולם לצערנו אנו עדים בזמננו

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

בך אחיך ומקללם, אמר יוסף אני יודע צדקו של אבא כל דבריו גזירות הן אמר ללבן עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה (בראשית ל"א ל"ב) ומתה אמי, ואני בא לומר שיקללם ונמצאתי מחריב את כל העולם שלא נברא העולם אלא בשביל השכטים, לפיכך לא היה הולך אצל אביו בכל שעה עכ"ל. הראת לדעת עד כמה היה מוכן יוסף להפסיד מלקיים מצוות כיבוד אביו ואף ליהנות מקרבתו וללמוד מחכמתו ותורתו לאחר שהתגעגע אליו במשך שנים רבות וכעת יש לו את האפשרות וזוהי על הכל מפני חשש פגיעה בכבוד אחיו פלא פלאים.

מדוע יוסף לא הטף את בגדו שלא תעליל עליו:

וכזאת מצינו אצלו גם לגבי אשת פוטיפר בראשית פרק לט פסוק יב ותתפשטהו בגדו לאמר שכבחה עמי ויעזב בגדו בידה וינאם ויצא החוצה: והקשה הרמב"ן שם מדוע לא הטף ממנה הבגד בכוח שלא תעליל עליו? ותירץ ז"ל ויעזוב בגדו בידה, לכבוד גבירתו לא רצה להוציאו מידה בכחו הגדול ממנה, והסיר אותו מעליו, כי היה בגד שיתעמף בו כמעיל וצניף. והיא בראותה כי הניח בגדו בידה פחדה פן יגלה עליה לבני הבית או לאדניו והקדימתו אליהם לאמר כי הפשיט בגדו לשכב עמה, ובראותו כי הרימותי קולי נבהל לברוח. וזה טעם ויהי בראותה כי עזב בגדו עכ"ל. והמתבונן יתרגש בשמוע דברים אלה אף בשעות מצוקה כאשר יודע יוסף שיוכל לבית האסורים לישיב בכור בתנאים קשים רחוק מהוריו גם אז הושב הוא בכבודה של אדונתו שלא לפגוע בה ולא רצה להוציא בגדו מידה בכח.

מדוע לאחר שברח הלך ברחוב לאט:

עוד מוסיף הספורנו כשברח ממנה נאמר בראשית פרק לט פסוק יב ותתפשטהו בגדו לאמר שכבחה עמי ויעזב בגדו בידה וינאם ויצא החוצה: שואל הספורנו מהי הכפילות וינם ויצא החוצה היה צריך לומר וינם החוצה? אלא מבאר הספורנו המנוס היה מהחדר שהיה עמה כדי שלא יתגבר עליו יצה"ר, אולם כשהסכנה רחפה ממנו יצא לאטו בלתי תנועות שלא לעורר את העוברים ושבים שישאלוהו מה לך כי תנוס ומי רודפיך ויצטרך כמוכן לספר זאת ולביישה על כן יצא החוצה ללא מנוסה.

רבי שמואל בר נחמן לסכנה גדולה ירד יוסף שאם הרגוהו אחיו אין בריה בעולם מכירו ולמה אמר הוציאו כל איש מעלי? אלא כך אמר יוסף בלבו מוטב שאהרג ולא אבייש את אחי בפני המצרים עכ"ל, ומכאן המסר אשר התורה מלמדת אותנו כי יוסף עם כל הצדק והיושר שצריך להשאיר שומרי ראש בכדי לשמר את עצמו מסכנה שעלולה להתפתח בעכבות התגלותו לאחיו, בכל זאת עמד בפניו בסדרי עדיפות ובראש ובראשונה לדאוג לכבוד אחיו. והוסיף על כך ואמר ר' לייב הסמן זצ"ל אור יהל ח"ב אעפ"י שכל תקות פתיל חיי יוסף היה לפגוש את אביו שמבלעדו אין לו חיים, ואף חיי אביו תלויים בו וזה כבר עשרים ושתים שנה מחכה רגע רגע מתי כבר יראה את אביו, עם כל זאת שיקול דעתו שלא לבייש את הזולת מברעת שיהרג בכדי שלא יביישם, זו השקפת תורה.

הסבר האר"ח מדוע יוסף לא הודיע ליעקב שהוא חי:

עוד מצינו בהנהגת יוסף עם אחיו, כתב האור החיים הקדוש בפרשת ויגש פרק מה פסוק כו שואל מדוע יוסף האהוב על אביו נתן לו לסבול במשך כל העשרים ושתים שנה ונטמן ולא גילה לאביו ע"י שליח או מכתב שהוא חי ונמצא במצרים, ואף אם בימי עבודתו יתכן שלא היתה לו אפשרות לכך, אולם כשעלה לגדולה מדוע לא דאג לכך? ולמרות שיש בדבר גזירה משמים עלינו לבאר את הנהגת יוסף, ולכן ביאר האור החיים שחשש יוסף שמא כשאביו ידע מכך יודע לו שהאחים הם שמכרוהו ויקפיד עליהם ויקללם, לא רצה לגרום להם עלבון צער וזק לכן לא גילה לאביו במשך כל העשרים ושתים שנה ואף לא שלח לו מכתב שלומים, והוא על דרך אומרים ז"ל (ברכות מג:) מוטב שיפיל אדם עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו.

יוסף לא ביקר את אביו במצרים מפני כבוד אחיו:

עוד כתבו חז"ל בפסיקתא רבתי (איש שלום) פסקא ג - ביום השמיני ד"ה ד"א ביום השמיני, ויאמר ליוסף הנה אביך חולה (בראשית מ"ח א') מי אמר לו שאביו חולה וכו', והרי כל שבחו של יוסף שהיה מפליג על כבוד אביו (וא"כ כיצד) ולא נכנס אצלו בכל שעה שאילולי שבאו אחרים ואמרו לו אביו חולה לא היה יודע? אלא להודיעך צדקו שלא רצה להתייחד עם אביו שלא יאמר לו היאך עשו

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ומכאן יש ללמוד על אחת כמה וכמה שצריך להיזהר בכבוד חבירו שאיננו גנב ובודאי שלא לבייש אותו:

הריגת אתון בלעם מפני כבוד הבריות:

עוד כתבו במדרש אגדה (בוכר) במדבר פרשת בלק פרק כב סימן [לג] על הפסוק במדבר פ"ב (לג) וַתִּרְאַנִי הָאֱלֹהִים וַתִּטַּ לְפָנַי זֶה שֶׁלֹּשׁ רַגְלִים אוֹלֵי נְטֻתָהּ מִפְּנֵי פִי עֵתָה גִמְיָאֲתָכָה חֲרָגְתִּי וְאוֹתָהּ הִחַיִּיתִי: וז"ל כי עתה גם אותכה הרגתי ואותה החייתי: אינו אומר הנחתי, אלא החייתי, מכאן שהרגה המלאך, לפי שבאה אל המלאך עם בלעם לדין, והרגה המלאך, ומה בכבוד הרשעים חשש, כדי שלא יאמרו בני אדם, זו שהוכיחה לבלעם הנביא והשתיקתו, על אחת כמה וכמה שהקב"ה חושש בכבודם של צדיקים, הדא הוא דכתיב ואת הבהמה תהרוגו (ויקרא כ טו): והובא ברש"י במדבר פרק כב פסוק לג.

מעשה דמר עוקבא ללמדנו גדר מלבין וגם מהו ברבים:

ועוד יותר מסופר במסכת כתובות דף סז ע"ב על מר עוקבא כיצד היה רגיל לתת צדקה בכל יום השכם בבוקר בדלתו של העני, והנה יום אחד העני עקב והמתין שיכניסו הכסף ויפתח הדלת לראות מי הוא זה, ואכן לאחר שהכניס מר עוקבא את הכסף העני פתח את דלתו, ומר עוקבא ברח ונכנס לתנור של גחלים בוערות בשביל שהעני לא יתבייש וידע מי נותן לו צדקה בכל יום. לכאורה הרי מר עוקבא לא עשה דבר לעני לא ביישו וק"ו שלא הלבין פניו ברבים ואדרבא עושה איתו חסד ובסתר והעני הוא שרצה לראות את הנותן ונמצא הוא גורם את הבושה לעצמו וכיצד שייך הדבר להמלבין פני חבירו? אלא מר עוקבא מלמדנו עמוק יותר שאפילו שלא ביוזמת האדם נעשה הביזון או בושה לחבירו אלא נגרם בגללו וגם למרות שאין רבים במקום אלא הוא והעני גם על זה נאמר מוטב להפיל עצמו לכבשן האש ולא יגרם על ידו איזה בושה לחבירו ודבר זה מבהיל הרעיון.

מוטב להניח ולא לבנות ביהמ"ק

וכך סיפר הגה"צ ר' שלום שבדרון כשישימשיתי בקדש באחד הישיבות המשגיח בישיבה שהה בחו"ל זמן רב למטרת גיוס כספים לישיבה תלמידים מהישיבה ביקשו ממני להשמיע לפניהם שיחות מוסר, והשאלה שניקרה בליבי האם לדאוג לבהורים

הנהגת תמר מפני נח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו:

וכן מצינו גם אצל תמר שהיתה מוכנה למסור נפשה לישרף כדי שלא לבייש דכתיב בראשית לח כה, היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה, ואמרו חז"ל כמבואר במסכת בבא מציעא דף נט ע"א, וכן מבואר במסכת ברכות דף מג ע"ב והביא דבריהם רש"י שלא רצתה להלבין פניו ולומר ממך אני מעוברת אלא לאיש אשר אלה לו, אמרה אם יודה מעצמו יודה ואם לאו ישרפוני ואל אלבין פניו, מכאן אמרו נח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים, אף שתמר ידעה את גודל ההפסד שיהיה לעם ישראל באם יוציאוה לשרפה, בכל זאת מעדיפה למסור את עצמה ואת עובריה לשריפה העיקר שלא יגרם על ידה הלבנת פנים לאחד מישראל.

המלבין אפילו יש בידו תורה ומעש"ט אין לו חלק לעוה"ב: ומעם הדבר כיון שע"י מעשה כזה של הלבנת פנים האדם מאבד כל עולמו שאין לו חלק לעוה"ב, כמבואר באבות פ"ג מ"א: רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדְעִי אוֹמֵר, וְכו' וְהַמְלַבֵּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים, וְכו' אֵף עַל פִּי שְׂשֵׁי בְּיָדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם חָפֵא:

מדוע הגונב כבש משלם פחות מגונב שור:

עוד מצינו בתורה כתוב. שמות פ"בא (לו) פִּי יִגְנַב-אִישׁ שׁוֹר אוֹ-שֶׁה וַיִּטְבְּחוּ אוֹ מִכָּרוּ הַמִּשְׁחָה בְּקָר וְשֵׁלֶם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׁה: א"ר יוחנן בן זכאי חס המקום על כבודן של בריות שור שהולך על רגליו ולא נתבזה בו הגנב לנושאו על כתפיו משלם חמשה, שה שנושא על כתפיו משלם ארבעה הואיל ונתבזה בו, רש"י. יש להתפעל ולראות כמה רחמי ה' הטוב והמטיב הם בלא ערך ושיעור, הלא כאן מדובר באדם גנב ומה שטרח והתבזה לשאת את השעה על כתפו לצורך גניבתו הוא, ולכן לפי ההגיון אין כאן מקום להתחשב בטרחתו ובבזיונו, אדרבה יש סברא לומר שלא לזכותו כי הוא מוכן להתבזות שאפילו נושא את השעה על כתפיו בשביל לגנוב, א"כ הוא יותר גרוע מגנב שלא טרח והתבזה, ובכל זאת התורה מלמדת אותנו שמפאת בזיונו מפחיתה לו התורה מעונשו,

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

התה נמצאת קופסת מלח במקום קופסת הסוכר ולכן סביר להניח שהשמש טעה והכניס לתה מלח במקום סוכר והלא הדבר מסוכן ממש לרב כי עירה לתוכו כפיות גדושות מלח בשעה שהוא זקוק דוקא להרבה סוכר. אמרו לה התלמידים כי לא הבחינו בשום שינוי בפניו של הרב בשעה ששתה את התה וככל הנראה אין כאן אלא טעות בידה וכנראה שהתה היה ממותק בסוכר, אכן לאחר בירור עלה כי התה היה באמת מלוח מאד כפי שהרבנית חששה, וכולם התפלאו איך זה שלא הבחינו בשום שינוי בפניו של הרב, נכנסו התלמידים אליו ושאלו אותו הכיצד עשה זאת והלא זה פיקוח נפש ממש בשבילו שישתה תה מלוח, ענה להם ואמר הלא גמרא מפורשת היא נוה לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילכין פני חבירו ברבים, וברור מכאן שאסור היה לי להלכין את פני השמש ברבים אחרי שמעה ושם מלח במקום סוכר. שאל אביך ויגדך.

ולחשוש על הפסד רוחני שנגרם להם בשעה שאינם שומעים שיהת מוסר, או לחשוש שמא אצליה מאד וכך תתגלגל עגמת נפש למושגיה של הישיבה, טרחתי ונסעתי לביתו של רבי יחזקאל לוינשטיין, ואמר לי יש לנו קבלה ברורה כי אם נוצר מצב כזה של הזדמנות לבנות את בית המקדש אבל יש בזה חשש של חלישות הדעת למושהו אז מוטב להניח ולא לבנותו.

מעשה עם המהרי"ל עד כמה חשש לכבוד הזולת:

מוספר על הגאון ר' יהושע לייב דיסקין זצ"ל כי היה אומר שיעור קבוע לתלמידיו ושמשו הנאמן דאג תמיד להביא לו באמצע השיעור כוס תה כדי שיתחזק מחמת רוב חולשתו, ומכיון שסבל מירידת סוכר כרונית היה נוהג למהול בתה כמה כפיות גדושות סוכר כדי לשמור על רמה מתאימה, והנה באחד הימים שמעו התלמידים שהרבנית נרעשת וסוערת עד מאד, נכנסו אליה ושאלוה לפרש הסערה, והיא סיפרה שנוכחה לדעת שליד קומקום

מוסר השכל:

אחר הדברים האלה עלה בידנו להשכיל כי מיסודות הבית היהודי הוא כבוד האדם וכך הדבר בין בני הזוג וכבר אמרו חז"ל במסכת יבמות דף סב ע"ב ת"ר האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, וכו' עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אהלך. וכך פסק הרמב"ם הלכות אישות פרק טו הלכה יט והוסיף שם הלכה כ: וכן צו חכמים על האשה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדאי ויהיה לו עליה מורא ותעשה כל מעשיה על פיו ויהיה בעיניה כמו שר או מלך מהלכת בתאות לבו ומרחקת כל שישנא, וזה הוא דרך בנות ישראל ובני ישראל הקדושים המהורים בזיווגן, ובדרכים אלו יהיה ישובן נאה ומשובח עכ"ל. ללמדנו שסוד השלום בית הוא שמירת הכבוד ההדדי. וכך הדבר הזהירות בכבוד הזולת באשר הוא שאם התורה חסה על כבוד הגנב שנשחש השעה על כתפו ואם הריגת האתון לחוס על כבוד בלעם הרשע ק"ו אלף פעמים שצריך לשמור על כבוד כל אדם, ואפילו אם הדבר כרוך ממש במסירות נפש כמו שעשו יוסף ותמר ומר עוקבא והמהרי"ל כי זו דרכה של תורה ורצון השם, ולא כטועים שחושבים ומפגינים שאני אדם אמיתי ואומר את האמת בפנים ומושפע מהתקשורת לחשוב לבייש ולהכלים בשם הצדק, כי אחריתו מי ישורנו בעונשו על המידה הרעה הזאת, אלא תמיד חייב האדם לנהוג במשנה זהירות עד כמה שידו מגעת לשמור על כבוד הזולת הן בין בני הזוג וכן בביתו ומשפחתו וכן עם תלמידיו ועובדיו וחבריו, והמזהיר והנזהר ירבה שלומו כנחר וישכון לבטח ותשרה השכינה בביתו ונזכה שיקויים בנו הפסוק בשמואל א פרק כה ואתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום:

בברכת שלום ומבורך
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

